

प्रकृतिभावः, निसर्गः, सगैः, सुष्टिः *f.*, संसिद्धिः *f.*, रूपं, स्वरूपं, धर्मः, स्वधर्मः, सत्त्वं, वस्तु *n.*, वस्तुसम्बन्धः, निसर्गभावः, ज्ञाता, ज्ञातिसम्बन्धः, नदीया, तन्त्रं, गुणः; the three 'gunas' or qualities of nature are, 1. 'existence or truth,' सत्त्वं; 2. 'foulness or passion,' रजस् *n.*; 3. 'darkness,' तमस् *n.*—(Natural disposition or temper of mind) स्थाभावः, प्रकृतिः *f.*, शीलः—लता, सहजः—जं, सहजभावः, सहजशीलः; 'good-nature,' सद्भावः, सुशीलः, साधुशीलनं.—(Natural form) स्वरूपं, सहजरूपं, प्रकृतिः *f.*, निसर्गः.—(Established, regular course of things) मार्गः, रीतिः *f.*, क्रमः, प्रकृतिमार्गः, सुष्टरीतिः *f.*, सुष्टिक्रमः.—(System of created things) सृष्टिः *f.*, सगी, जगत् *n.*, विषयजगत् *n.*, भूयस्खलं, ब्रह्मसृष्टिः, विश्वं.—(Natural feelings, affections or qualities) स्थावगुणाः *m. pl.*, प्रकृतिगुणाः *m. pl.*, स्थावधर्मः, प्रकृतिधर्मः, प्रकृतिभावः.—(Constitution, vital power of a body) जीवन्शक्तिः *f.*, शक्तिः *f.*, जीवितशक्तिः *f.*, जीवन्स *n.*, प्राणाः *m. pl.*, प्राणबलं, देहस्वभावः, शरीरस्थितिः *f.*—(Sort, kind) प्रकारः, जातिः *f.*, रूपं, रीतिः *f.*—(Law of action) विधिः *m.*, विधानं, निसर्गः, स्थितिः *f.*, धर्मः; 'by nature,' स्थावेन, ज्ञाता, ज्ञानतः. See NATURALLY. 'Blind by nature,' जन्मात्—न्या—नं, ज्ञानतः &c., गभीरतः &c.; 'offices of nature,' देहधर्मः, शरीरधर्मः; 'relieving nature,' प्रलपिसर्गः, मलोत्सर्गः, मलमुद्रविचक्षणं.

NATURED, *a.* (Used in composition) expressed by स्थावः—या—यं, शीलः—ला—लं, प्रकृतिः—ति—ति; as, 'good-natured,' सुशीलः—ला—लं; 'ill-natured,' दुष्टकृतिः—ति—ति.

NAUFRAGE, *s.* (Shipwreck) नौभङ्गः, नौभेदः, नौकाभङ्गः.

NAUGHT, *s.* न किञ्चित्, न किञ्चन, न किमपि, अस्वल्पम्.—(In arithmetic) शून्यं, नः; 'to set at naught,' अवज्ञा (c. 9.)—ज्ञानाति—ज्ञातुं, लघुकृ. See TO CONTEMN.

NAUGHT, *adv.* न किञ्चित्, न किञ्चिदपि, न किमपि.

NAUGHT, *a.* निर्गुणः—खा—खं, असारः—रा—रं, विगुणः—खा—खं.

NAUGHTILY, *adv.* प्रतीप, प्रतीपवत्, दुष्टं, दुष्टभावेन, प्रतीपशीलनात्.

NAUGHTINESS, *s.* प्रतीपता, विप्रतीपता, अवश्यता, दुष्टता, दुष्टवृत्तता.

NAUGHTY, *a.* प्रतीपः—या—यं, विप्रतीपः—या—यं, अवयवः—उया—इयं, क्षयिनेयः—या—यं, मन्दचरितः—ना—नं, दुष्टचरितः &c., दुष्टः—ष्टा—ष्टं, दुष्टकृ—न्ता—न्तं.

NAULAGE, *s.* तरुत्वं, तरपत्वं, तारिकं, तार्यं, आतरः, आतारः.

NAUMACHY, *s.* नौपुडं, नौकापुडं, नायिकपुडं, नौपुडकौतुकं.

NAUSEA, *s.* (Sickness) वमनच्छा, विषमिषा, उल्लंघनः, उल्लेहः.—(Loathing, disgust) घोरमलः—नं, विकृतं, वैकृतं, वैकृतं, विकारः, कुला, विरक्तिः *f.*, निर्वेदः.

TO NAUSEATE, *v. n.* (Be inclined to vomit) वम् in des. (विचमिषति—पितुं), वमनच्छा—च्छा—च्छु भू, विचमिषुः—यु—यु भू.

TO NAUSEATE, *v. a.* बाष्प in des. (बाष्मन्ते—नितुं), वृष्णं (c. 1.) घृणते—नितुं).

NAUSEATED, *p. p.* बीभत्सन् परिरक्त—न्ता—न्तं.

NAUSEOUS, *a.* (Causing sickness) वमनोत्पादकः—का—कं, वमनोत्पादकः—का—कं.—(Disgusting) बीभत्सन्तकः—का—कं, घृणाजनकः &c., कुलाजनकः &c., कुलितः—ता—तं, विरसः—सा—सं, गहिर्ह—ता—तं.

NAUSEOUSNESS, *s.* बीभत्सजनका, कुलिततनं, विरसता, वैरसं.

NAUTIC, NAUTICAL, *a.* नौचालनविद्यासम्बन्धी—न्यनी—न्यि (नृ), नौकाचालनविषया—या—यं, नायिकः—को—कं; 'nautical person,' नायिकः, नौकाजीवी *m.* (नृ).

NAVAL, *a.* (Pertaining to ships) नायिकः—को—कं, नायः—या—यं, नौकासम्बन्धी—न्यनी &c., नौकाविषयः—या—यं.—(Consisting of ships) नौकायः—पी—यं, नौकालकः—का—कं, नौकाहयः—पा—पं.

NAVE, *s.* (Of a wheel) नाभिः—भी—यी, चक्रनाभिः *f.*, पिष्टिः—खी *f.*, पिष्टिका—(Of a church) पूजाशालाया मध्यभागः.

NAVEL, *s.* नाभिः—भी *f. m.*, तुष्टिः—खी *f. m.*, तुष्टिका, तुष्टिः—न्दी *f. f.*, तुष्टिका, नालः, उदरावर्तः, मध्यपूवं, मणिपूवं, अमरा, अमला, भस्मं, नाभिकमलः; 'hollow or pit of the navel,' नाभ्यापर्वः, तुष्टकूपी—पिका; 'region of the navel,' नाभिचक्रः; 'having a prominent navel,' तुष्टी—तुष्टनी &c., तुष्टिका—का—कं, तुष्टिना—ता—नं, तुष्टिः—ला—लं, तुष्टिदः—भा—भं, तुष्टिकर—रा—रं, तुष्टवान्—चती &c., तुष्टिः &c., तुष्टिभः &c., गोसः—खा—खं.

NAVEL-STRIKING, *s.* नाभिनालः, नालः; 'cutting of it,' नाभिचेदनं, नालचेदः.

NAVIGABLE, *a.* नौताय्यः—य्यी—य्यं, नायः—या—यं, नौकागम्यः—म्या—म्यं, नौगम्यः &c., नौगमनाईः—हो—हं.

NAVIGABLENESS, NAVIGABILITY, *s.* नौताय्यता, नौगम्यता, नाय्यता—न्यं.

TO NAVIGATE, *v. a.* and *n.* नौकाया or नावा नृ (c. 1. तरति—रितुं—रितुं) or अन्तिनृ or सन्तृ or सु (c. 1. अवते, प्रोतुं) or गम् (c. 1. गच्छति, गन्तुं) or नागमनं कृ, समुद्रतरणं कृ, नौकापर्यटनं कृ, नौभरणं कृ, नौकायाचनं कृ.—(Direct a ship) नावोत्तं वृ (c. 10. वाहयति—पितुं) or चल् (c. 10. चालयति—पितुं) or आनो (c. 1. नयति—नेतुं).

NAVIGATION, *s.* (Act of passing on the water in ships) नौकाया or नावा तरणं or सन्तरणं or गमनं or गमनगमनं or पर्यटनं or भरणं or यात्रा, समुद्रतरणं, समुद्रगमनं, नौगमनं, नौकायात्रा, नौगमनगमनं, नौभरणं, नौपर्यटनं.—(Directing ships) नौकाचालनं, नौचालनं, नौकानयनं, नौकावाहनं.—(The art or science) नायिकविद्या, नौचालनविद्या, नौकागमनविद्या, नौवाहनविद्या.

NAVIGATOR, *s.* (One who sails) नायिकः, महानायिकः, समुद्रगामी *m.* (नृ), समुद्रयात्री *m.*, समुद्रतरः.—(One who directs a ship) नौचालकः, नौकापहकः, पोतपहकः, नौकानेता *m.* (नृ), नौकानयनकृत् *m.*

NAVY, *s.* युद्धनौसमूहः, युद्धनौकासमूहः, युद्धनौकासमूहः, नौसमूहः.

NAY, *adv.* न, नो, नहि.—(Nay more) पुनर, किमप्युनर, अधिकपुनर, इत्थं, वृद्धना.—(Not only) न केवलं.

NEAP, *a.* (Low) नीच—चा—चं, निचः—झा—झं; 'neap tide,' निचवेला, नीचवेला.

NEAR, *a.* (Not far distance) समीपः—पा—पं, निकटः—टा—टं, समीपस्थः—स्था—स्थं, निकटस्थः—स्था—स्थं, समीपपर्वी—पर्वीनी—पर्वी, निकटवर्ती &c., समीपस्थायी &c., सासपः—सा—सं, सन्निकटः—झा—झं, सन्निकटः—ता—तं, प्रयासवः—चा—चं, उपायः—ना—नं, अन्निकः—का—कं, उपस्थः—खा—खं, उपस्थायी &c., अन्वयाः—सा—सं, नौकायः—झा—झं, अन्वयः—झी—झं, उपनतः—ता—तं, आरातीयः—या—यं, अन्वयः—झा—यं, उपस्थवः—झा—यं, सन्निकटः—झा—झं, सन्निकटः &c., सन्निकटः—झा—झं, सन्निकटः—पा—पं, सन्निकटः—झा—झं, सन्निकटः—पा—पं, सन्निकटः—दा—दं, अदूरः—रा—रं, अदूरस्थः &c., अदूरदः—रा—रं, सन्निकटः—झा—कं, अन्वयपर्वितः—ता—तं, अन्वयपर्वितः—रा—रं, अन्वयपर्वितः—रा—रं; 'nearest or very near,' आसन्नतमः—ना—नं, नैदितः—झा—झं, अन्निकतमः—मा—मं, अन्नितः—मा—मं.—(Closely connected) दृढसम्बन्धः—झा—झं, दृढसम्बन्धः—का—कं.—(Closely concerning or affecting one's interest) साधैसम्बन्धी—न्यनी &c., निकटसम्बन्धी &c., अन्नरक्तः—झा—झं.—(Intimate) परिचितः—ता—तं, दृढसहृदयः—दा—दं.—(Stingy) कृषणः—या—यं,